

ringe Skade for Karakteren og Uddannelsen, og det er en Selvfølge, at denne Hast vil vore med Antallet af Konkurrenter til samme Maal; dette spores vistnok ogsaa paa ethvert Punkt af Universitetsstudiet ved en i Dine faldende Mangel paa formel Dannelse hos Studenterne og altfor ringe Bestræbelse efter at vinde en saadan.

Netop disse Punkter ere fremdraagne af Rektor Berg i hans Forslag til Indretningen af Værksteder for de Studerende. Inspektionen maa derfor betragte dette Forslag som et Middel, det er værd at forsøge anvendt til maaste i Tide at erindre Disciplene om, at der ved Siden af Studeringer gives andre Betsjæftigelser, som fortjene at optage et Menneskes Tid, og som stille Fordringer til Indsigt og Eftertanke lige saa vel som Bogstudier. Det legemlige Arbejde, som Værkstedsoveller kræve, maa desuden være en velkommen og nyttig Afvegling fra det stilleiddende Liv, Læsningen kræver, og kan maaste forhindre, at enkelte Disciple blot stifte den nyttige Bog, der forbereder til Skoletimerne, med en anden, ofte mere tillokkende, men ogsaa mindre gavnlig, og ikke skadelig. Dertil kommer, at den, som i Tide har faaet Smag for Haandgjærning, ofte i sit senere Liv, selv om han har opnaaet den Stilling, han i Følge sit Studium kunde attraa, vil have en fornøielig Adspredelse i Udøvelsen af saadan Gjærning, og at Realisterne, som tidligere end andre Disciple gaa over i det praktiske Liv, netop i tidlige Værkstedsoveller kunne faa en god Forkole dertil.

Inspektionen maa derfor erkjende, at Rektor Bergs Forslag er værd at prøve, og ser i alt Fald slet ingen Betænkelighed ved at tilraade Anvendelsen af den ringe Befosning paa Forberedelsen dertil ved Indretningen af nogle Værelser til saadant Brug; thi med den Udvidelse, som Skolen stadig faar, er der næppe Tvivl om, at hvilken Beslutning man end tilsidst tager angaaende det Omfang, hvori Tanken skal gjenføres, vil den derved opnaaede Plads nok kunne komme til Anvendelse. Men Inspektionen maa dog tillige gjøre opmærksom paa, at naar saadanne Værksteder indrettes, bør Deltagelsen i Arbejderne ikke paa tvinges nogen Discipel.

Den Fortjeneste, Rektor Berg har indlagt sig ved til den af Loven af 1ste April 1871 — man kunde fristes til at sige: ved Ophævelsen af de laveste Klasser lemlæstede — Statskole at knytte en „Elementarskole“ og en „Smaaaskole“, giber ham, efter Inspektionens Formening, Adkomst til den Anerkjendelse deraf, som vilde ligge i at knytte den sidste saa nær som muligt til Skolen, uden at derved gjøres Brud paa de gjældende Bestemmelser. Han har nemlig ved den hele Ordning ikke blot sikret Statskolens Tilgang af vel forberedte Disciple, men ogsaa forøget Discipeltallet i selve Statskolen, saa at Spørgsmaalet om Frederiksborg Skoles Medlæggelse, som før har været fremat, næppe vil reises paant. At han ønsker at lægge alle tre Skoler under sit umiddelbare Tilsyn og ligeledes anbringe Værkstederne i Forbindelse dermed, er en saa naturlig Tanke for den Rektor, som har undfanget Ideen til den hele Kombination, og som søler Vigtigheden af det overordnede pædagogiske Tilsyn med alle dens Forgøinger, at det vilde være Synd at modarbejde hans Betsjæftelser i den Retning. Disse Bemærkninger har Inspektionen troet at burde knytte til Rektor Bergs tredie Andragende, hvorved Skolen vedbliver at udgjøre en Helhed i pædagogisk Henseende. Den tør dog ikke skjule, at med Rektor Bergs fremrykkede Alder kan det Spørgsmaal ikke længe udeblive, selv om hans Helbred og aandelige Kræfter kunne holde det borte i nogle Aar, hvorfra man i sit Tid skal hente den Personlighed, der egner sig til det særlige Kald, der her bliver at varetage. Man maa dog ingenlunde mistvible om, at en saadan Mand kan findes, naar Opgaven først er lagt fuldt og klart til Rette. Det er i Overbevisningen herom, at Inspektionen paa det bedste anbefaler Rektor Bergs to sidste Andragender.

Allerærbødigt

Adolph Steen.